

Llandyfaelog Community Council Annual Report

2018-2019 Civic Year

Yn aros am y ffurflen Gymraeg

Introduction

<p>Outline of Council</p> <p>Indication of what could be included:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Number and names of councillors • Name of Mayor/Leader • Name of clerk and officers • Geographical area of Council • Number of residents represented • Any other relevant information	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn cynnwys 11 o Gynghorwyr. Y Cyngorydd Eifion Jones yw'r Cadeirydd ar gyfer flwyddyn 2018-19.</p> <p>Mae ardal Gymuned Llandyfaelog yn cynnwys ardal eang o gyrion Caerfyrddin i Gydweli, gan gynnwys pentrefi Bancycapel, Croesyceiliog, Cwmffrwd, Idole, Llandyfaelog a Phentrepoeth. Darparodd Cyfrifiad 2011 boblogaeth yn y Gymuned o 1,304.</p> <p>Mae'r Cyngor yn cyflogi Clerc rhan-amser, Arfon Davies ac Atgyweiriwr a Glanheuwyr Arosfan Bysiau Hunangyflogedig. Mae'r gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor yn cynnwys, ardal chwarae / cae chwarae, gerddi hamdden gymunedol, llochesi fysiau, hysbysfyrddau, meinciau a goleuadau cyhoeddus.</p> <p>Mae praesept y Cyngor yn 2018-19 yn £20,800. Mae'r Cyngor yn teimlo bod deddf Lles cenedlaethau'r dyfodol yn berthnasol i'n Cymuned ac felly mae wedi penderfynu darparu adroddiad ar ei weithgareddau mewn perthynas â'r dyletswyddau a nodir yn neddf Lles ac Asesiad Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin.</p>
<p>What is the Council's Vision/Objectives?</p>	<p>Gweledigaeth Cyngor Cymuned Llandyfaelog fel lefel agosaf o lywodraeth i'r Gymuned yw darparu llais i'r Gymuned ac i gynrychioli'r ardal ar lefel Sir a Chenedlaethol. Rydym yn gweithio'n agos gydag Aelod Ward y Cyngor Sir i sicrhau bod y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru ac awdurdodau eraill yn ystyried anghenion ein Cymuned wrth wneud penderfyniadau sy'n effeithio</p>

	<p>ar ein trigolion. Mae'r Cyngor yn defnyddio'r pwerau a'r adnoddau sydd ar gael iddo i ymateb yn rhagweithiol ac yn gyflym i anghenion y Gymuned a darparu lefelau priodol o wasanaethau perthnasol i'n Cymuned.</p>	
<p>How has the Council embedded the five ways of working into its planning and working arrangements?</p>	<p>Long Term The importance of balancing short-term needs with the need to safeguard the ability to also meet long-term needs.</p>	<p>Cynhaliodd Cyngor Cymuned Llandyfaelog Ymgynghoriad Cymunedol yn 2010 a oedd yn darparu ar gyfer camau tymor byr, tymor canolig a hir i'w cynnal yn y Gymuned. Mae'r Cyngor wedi defnyddio'r ddogfen hon fel cynllun gweithredu ar gyfer cynllunio y camau sydd eu hangen o fewn y Gymuned yn y tymor hir.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cyngor yn cytuno ar ei flaenoriaethau ar gyfer y Flwyddyn Ddinesig nesaf ym mis Ionawr ac yn sicrhau bod adnoddau ar gael o'r praesept a'r cronfeydd wrth gefn er mwyn gweithredu'r gwaith a nodwyd.</p>
	<p>Prevention How acting to prevent problems occurring or getting worse may help public bodies meet their objectives.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn cydweithio'n agos â thrigolion lleol, y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru a sefydliadau perthnasol eraill i nodi eitemau sydd yn codi pryder a gweithredu'r camau sydd eu hangen i atal problemau rhag gwaethygu. Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn trafod eitemau sy'n codi pryder yn ei gyfarfodydd misol ac yn ymgyrchu dros gamau gweithredu brys, neu yn ariannu'n uniongyrchol y camau sydd angen.</p>
	<p>Integration Considering how the public body's well-being objectives may impact upon each of the well-being goals, on their other objectives, or on the objectives of other public bodies.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn ystyried nodau lles yn ei holl weithgareddau i sicrhau bod y nodau wedi'u cynnwys yn yr holl wasanaethau a ddarperir gan y Cyngor.</p> <p>Lle mae angen gweithredu gan gyrff eraill, mae'r Cyngor yn ceisio atebion gyda'r sefydliadau hyn sy'n gweithredu'r nodau yn y gwelliannau sydd eu hangen.</p>
	<p>Collaboration Acting in collaboration with any other person (or different parts of the body itself) that could help the body to meet its well-being objectives.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog a'i staff wedi ymrwymo i weithredu nodau ac amcanion lles yn ei holl weithgareddau a gwasanaethau. Mae'r Cyngor yn parhau i ymdrechu i wella'r gwasanaethau a ddarperir wrth sicrhau bod y Cyngor yn gweithio mewn ffordd sy'n gyson â'r nodau. Mae'r Cyngor yn cydweithio â'r Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru, Un Llais Cymru a chyrrff perthnasol eraill a thrigolion lleol er mwyn sicrhau bod y nodau lles</p>

		yn cael eu gweithredu ar draws y Gymuned a bod pob preswlydd yn elwa ohonynt.
	<p>Involvement The importance of involving people with an interest in achieving the well-being goals, and ensuring that those people reflect the diversity of the area which the body serves.</p>	Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn gweithio'n agos gydag ystod eang o sefydliadau ac unigolion o fewn y Gymuned fel y Sioe, Clwb Ffermwyr Ifanc, Eisteddfod, WI, Merched y Wawr a mudiad ad hoc arall i sicrhau bod gweithgareddau a gwasanaethau'r Cyngor yn adlewyrchu'r ardal a wasanaethir gan y Cyngor. Mae'r Cyngor yn darparu cylchlythyr chwarterol, hysbysfyrdau, a pan yn briodol yn anfon llythyron uniongyrchol i gynnwys y Gymuned yn broses benderfynu'r Cyngor.
<p>What approach has the Council taken to embed the four PSB well-being objectives into its plans?</p> <p>Healthy Habits People have a good quality of life, make healthy choices about their lives and environment.</p> <p>Early Intervention To make sure that people have the right help at the right time; as and when they need it.</p> <p>Strong Connections Strongly connected people, places and organisations that are able to adapt to change.</p> <p>Prosperous People To maximise opportunities for people and places in both urban and rural parts of our county. and Places</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog wedi cynnwys y pedwar amcan a nodau lles BGC a Chenedlaethol yn ei gynlluniau trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparu ar gyfer gwasanaethau yn y Gymuned sy'n annog ffyrdd o fyw iachus: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mae'r Cyngor yn darparu ardal chwarae a maes chwarae yn Idole. 2. Gwnaed y Cyngor yn rhannol ariannu ardal chwarae newydd yn Llandyfaelog. 3. Mae'r Cyngor yn ymddiriedolwr gwarchod yn Neuadd Gymunedol Llandyfaelog ac mae'n darparu trwy Glerc y Cyngor, Ysgrifennydd y Pwyllgor. 4. Mae'r Cyngor yn darparu mannau hamdden / gerddi i drigolion ym Mancycapel, Cwmffrwd, Idole, Glanmorlais a Llandyfaelog. 5. Mae'r Cyngor yn darparu nifer o feinciau ar draws yr ardal mewn pwyntiau sy'n annog cerdded. • Darparu cyllid ar gyfer sefydliadau lleol a chenedlaethol sy'n darparu gwasanaethau o fewn y Gymuned. • Darparu Cystadleuaeth Gardd Gymunedol flynyddol. • Darparu Blychau Blodau ym mhob arwydd enw pentref sy'n darparu blodau o gwmpas y Gymuned. • Gweithio gyda Phwyllgor Neuadd Llandyfaelog yn ariannu'r cyfleuster a gweithgareddau fel y digwyddiad Coeden Nadolig. • Gweithredu gwasanaethau ychwanegol o fewn y Gymuned fel difibrilwyr mewn cydweithrediad â grŵp codi arian lleol. 	
<p>What approach has the Council taken to embed the national well-being goals</p>		

into its plans?

- Gweithio gyda'r Cynghorydd Sir, y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru a sefydliadau fel Un Llais Cymru i wella'r gwasanaethau sydd ar gael i'r Gymuned.
- Mae'r Gymuned wedi'i chysylltu'n gryf trwy ddarparu 9 hysbysfwrdd, cylchlythyr chwarterol a gwefan.
- Gall sefydliadau lleol ddibynnu ar y Cyngor Cymuned am gymorth a chynghor pan fydd angen.
- Mae'r Cyngor yn darparu pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer y Gymuned ac yn gweithredu camau i ddarparu ymyriadau cynnar lle mae hynny'n bosibl neu'n cynrychioli'r Gymuned i gyrrff eraill pan bod angen.

Report of Steps Taken & Progress Made

Carmarthenshire PSB Well-being Objective	Steps to be taken by the Town/Community Council that contribute to the Well-being Objective	Progress <i>What have you done so far?</i> <i>How are you tracking progress?</i> <i>How effective have you been? (RAG Status)</i> <i>What is the improvement for different communities?</i>
Healthy Habits: People have a good quality of life, and make healthy choices about their lives and environment	Darparu ardal chwarae a maes chwarae yn Idole	Wedi'i gwblhau
	Gweithio mewn cydweithrediad â phreswlydd lleol i ddarparu offer chwarae hygyrch i blant anabl yn Idole	Derbyniwyd cyllid trwy'r Cyngor Sir / Llywodraeth Cymru i'w gwblhau ym mis Mawrth 2019
	Ymgyrch i gwblhau llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole	Yn barhau
	Gweithio gyda awdurdodau'r Cyngor Sir a'r Llwybr Arfordirol i wella llwybrau troed yn y Gymuned	Yn barhau
	Cymorth Ariannol i Shop Mobility Caerfyrddin	Wedi'i gwblhau
	Gwelliannau draenio ar gyfer cae chwarae Idole	Derbyniwyd cyllid trwy Gynllun A106 i'w gwblhau ym mis Mawrth 2019
	Darparu meinciau ychwanegol yn y Gymuned mewn cydweithrediad â phreswlydd lleol	2 fainc ychwanegol wedi lleoli yn y flwyddyn
Early Intervention: To make sure that people have the right help at the right time; as and when they need it	Darparu difibrilwyr yn y Gymuned mewn partneriaeth â'r grŵp codi arian lleol	2 i'w darparu ym mis Mawrth 2019 a 4-5 pellach ym mis Ebrill - Mai 2019
	Ymgyrch i wella pwyntiau croesi ar draws yr A484 yng Nghwmffrwd a Llandyfaelog.	Yn barhau
	Gweithio gyda'r Cyngor Sir ar bryderon yn ymwneud â glendid dŵr yn y Gymuned	Yn barhau
	Cymorth Ariannol i Gynllun Blwch Teganau Sir Gaerfyrddin	Wedi'i gwblhau
	Adolygiad blynyddol o ddarpariaeth goleuadau cyhoeddus	Cariwyd allan ystyriaeth a chysylltwyd gyda phreswylwyr lleol i drafod gwelliannau posibl yn eu hardal. Heb ei gefnogi ar hyn o bryd. Mae ystyried o brosiectau pellach yn y dyfodol yn cael ei adolygu.
	Ymgyrch i wella diogelwch y ffyrdd yn y Gymuned	Camau yn parhau gyda'r Heddlu a'r Cyngor Sir

		mewn lleoliadau wedi nodi. Darparu cyllid i alluogi cwblhau un prosiect yn gynnar yn 2019-20.
Strong Connections: Strongly connected people, places and organisations that are able to adapt to change	Gwella'r cylchlythyr chwarterol yn barhaus	Yn barhau
	Gwella'r Wefan Gymunedol yn barhaus	Yn barhau
	Ymgyrch i gwblhau llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole	Yn barhau
	Ymgyrch i wella pwyntiau croesi ar draws yr A484 yng Nghwmffrwd a Llandyfaelog.	Yn barhau
Prosperous People and Places: To maximise opportunities for people and places in both urban and rural parts of our county	Fel uchod	Yn barhau
	Cefnogaeth ariannol i sefydliadau megis Neuadd Gymunedol Llandyfaelog, Sioe Llandyfaelog, Clwb Ffermwyr Ifanc, Eisteddfod, Urdd Gobaith Cymru a Llyfrau Llafar Cymru.	Yn barhau
	Cystadleuaeth Gardd Gymunedol Flynyddol a gynhelir ar draws yr ardal	Wedi'i gwblhau yn blynyddol
	Darparu blychau blodau ar gyfer pob arwydd pentref	Wedi'i gwblhau

Contribution to the National Well-being Goals

Other activity that the Town/Community Council is undertaking that contributes to the National Goals

National Goal	Local Activity
<p>A Prosperous Wales: An innovative, productive and low carbon society which recognises the limits of the Global environment and therefore uses resources efficiently and proportionately, and which develops a skilled and well-educated population in an economy which generates wealth and provides employment opportunities, allowing people to take advantage of the wealth generated through securing decent work.</p>	<p>Fel uchod</p>
<p>A Resilient Wales: A nation which maintains and enhances a biodiverse natural environment with healthy functioning ecosystems that support social, economic and ecological resilience and the capacity to adapt to change.</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn darparu ardaloedd gwyrdd ar draws y Gymuned ac mae'n galluogi'r ardaloedd hyn dyfu mewn ffordd sy'n cefnogi bioamrywiaeth. • Mae'r Cyngor wedi darparu planhigion o fewn ei holl ardaloedd gwyrdd sy'n cefnogi beillwyr.
<p>A Healthier Wales: A society in which people's physical and mental well-being is maximised and in which choices and behaviours that benefit future health are understood</p>	<p>Fel uchod</p>
<p>A More Equal Wales: A society that enables people to fulfil their potential no matter what their background or circumstances</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn parhau i chwilio atebion arloesol i faterion diogelwch ar y ffyrdd a phroblemau mynediad er mwyn sicrhau bod pob preswlydd yn gallu cael mynediad i wasanaethau.
<p>A Wales of Cohesive Communities: Attractive, viable, safe and well-connected communities</p>	<p>Fel uchod</p>

National Goal	Local Activity
<p>A Wales of Vibrant Culture and Thriving Welsh Language: where we have lots of opportunities to do different things and where lots of people can speak Welsh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darperir holl weithgareddau'r Cyngor Cymuned i'r un safon yn y Gymraeg a'r Saesneg. Mae'r Cyngor yn darparu cymorth ariannol i Neuadd Gymunedol Llandyfaelog, Urdd Gobaith Cymru, Eisteddfod Llandyfaelog, CFFI Llanismel a Llyfrau Llafar Cymru, maent i gyd yn darparu cyfleoedd yn y Gymuned i Siaradwyr Cymraeg. • Mae'r Cyngor wedi darparu paneli hanes lleol ar draws y Gymuned i hyrwyddo hanes a diwylliant yr ardal trwy hanes ei adeiladau. Mae'r 3 paneli yn cynnwys mapiau wedi'u tynnu â llaw o'r ardal.
<p>A Globally Responsible Wales: where we look after the Environment and think about other people around the World</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn darparu ardaloedd gwyrdd ar draws y Gymuned ac mae'n galluogi'r ardaloedd hyn dyfu mewn ffordd sy'n cefnogi bioamrywiaeth. • Mae'r Cyngor wedi darparu planhigion o fewn ei holl ardaloedd gwyrdd sy'n cefnogi beillwyr.

Implementing the Act

An opportunity to reflect on how things are going.

What opportunities have the Council encountered and how have these been best utilised?	Mae'r Cyngor Cymuned yn parhau i chwilio am gyfleoedd i wneud gwelliannau. Mae cyllid wedi cael ei sicrhau ar gyfer prynu offer chwarae newydd yn Idole. Defnyddiwyd pwerau'r Cyngor i gefnogi gwella'r ardal chwarae yn Llandyfaelog ynghyd â darparu diffibrilwyr yn y Gymuned. Mae'r Cyngor wedi gytuno darparu cyllid i cefnogi gwelliannau diogelwch ffordd yn y Cymuned. Bydd y Cyngor yn parhau i geisio atebion arloesol i alluogi gwelliannau i ddiogelwch ar y ffyrdd yn y Gymuned.
Has the Council encountered any barriers and if so what actions have been/are being taken to overcome these?	Mae'r diffyg cyllid sydd ar gael ar gyfer gwelliannau ffyrdd angenrheidiol wedi bod yn rhwystr sylweddol i'r Cyngor medru gweithredu newid yn yr ardal. Mae'r Cyngor wedi bod yn aflwyddiannus mewn ceisiadau i'r cynllun llwybrau diogel mewn Cymunedau gan fod y cyllid hwn wedi'i anelu at gynlluniau trefol.
What challenges has the Council faced and what measures have been put in place to overcome them?	Y brif her oedd diffyg cyllid sydd ar gael i alluogi gwneud y gwaith angenrheidiol.
Are there any matters the PSB could support delivery/progress on?	